

затвердженого наказом Державного комітету України із земельних ресурсів від 23.07.2010 р. № 548.

Індекс споживчих цін за 2017 рік, що використовується для визначення коефіцієнта індексації нормативної грошової оцінки сільськогосподарських угідь, земель населених пунктів та інших земель несільськогосподарського призначення, застосовується із значенням 100 %.

Отже, нормативна грошова оцінка земельних ділянок використовується як база для визначення розміру земельного податку та орендної плати. Як зазначалось вище, у випадку, коли платники подають «земельну» декларацію в електронному вигляді засобами телекомунікаційного зв'язку, слід пам'ятати про те, що довідка (витяг) про розмір нормативної грошової оцінки земельної ділянки подається на паперових носіях через відсутність формату (стандарту) такого документу в електронному вигляді. У зв'язку з цим, важливим завданням як науковим так і нормативно-методичним є розробка електронного формату звітності про плату за землю з обов'язковим узгодженням (синхронізацією) з даними про нормативну грошову оцінку сільськогосподарських угідь. Такий механізм суттєво підвищить ступінь прозорості звітності, забезпечить додатковий контроль правильності розрахунку земельного податку, дозволить знизити витрати часу облікових працівників на підготовку звітності.

УДК 332.142.6:657

Н.О. ГОЛУБ, к.е.н.,
доцент кафедри обліку і оподаткування,
Таврійський державний агротехнологічний університет

ЕКОЛОГІЧНІ АСПЕКТИ БУХГАЛТЕРСЬКОГО ОБЛІКУ ДЛЯ УПРАВЛІННЯ ПІДПРИЄМСТВОМ

У результаті розвитку технологій для виробничої діяльності спричинили екологічні проблеми. Саме подолання яких на сьогодні є першочерговим і основним для кожної держави.

В Україні на відміну від країн ЄС на законодавчому рівні не врегульовано питання впливу та збереження навколишнього середовища. Однією з найголовніших проблем ефективної екологічної політики є відсутність забезпечення керівництва підприємства комплексною, достовірною та своєчасною інформацією про природоохоронну діяльність.

Поза увагою значної частини господарств населення також залишається потреба дотримання вимог збереження й поліпшення екології земельних ділянок. Сформована в Україні система земельних відносин на засадах приватної власності не створила умов і дійових механізмів ефективного і водночас екологічно безпечного землекористування. Усі і землевласники й землекористувачі використовують землі, передусім, для отримання прибутку [1, с. 78-79].

Для усунення даного недоліку, по-перше, потрібно провести інвентаризацію земельних ділянок. Це слід зробити в розрізі угідь і господарств населення, виявити земельні ділянки, які покинуті або не обробляються, що призводить до засміченості й забруднення усього довкілля.

Для стійкий розвиток підприємства потрібно дотримуватись двох позицій, по-перше позиції економічної ефективності, по-друге, позиції підвищення конкурентоспроможності. Природоохоронні заходи можуть підвищити конкурентні переваги підприємств, прикладами можуть служити підприємства Японія, Німеччина і США.

В умовах конкуренції підприємствам дотримуватись екологічної стратегії, застосування якої є необхідною як для просування нової продукції на ринку, так і для збереження вже завойованих позицій.

Однак досі не розроблено ані показники, ані системи обліку, які б повною мірою відображали взаємодію економіки та навколишнього природного середовища. Для розв'язання цієї проблеми необхідно на підприємствах АПК налагодити системи бухгалтерського обліку з урахуванням екологічної складової. Успішні результати екологічної діяльності підприємств залежать від безперервності прийняття зважених і послідовних рішень його керівників, кожне з яких ґрунтується на існуючій інформаційній базі і в підсумку зумовлює кращий або гірший вплив на навколишнє природне середовище. Позитивним чинником у цьому є включення екологічної діяльності в систему бухгалтерського обліку і контролю [4].

Зазначене вище, вказує на необхідність перебудови сучасної системи управління сільськогосподарськими підприємствами, що дозволить їм вийти на нові ринки та зайняти своє місце на міжнародних ринках сільськогосподарської продукції.

В таких умовах постає питання зміни методологічних основ бухгалтерського обліку діяльності сільськогосподарського підприємства як основи інформаційного забезпечення управління стійким розвитком.

У сучасних умовах інтеграції нашої держави у світову економіку зростає потреба всіх рівнів управління в об'єктивній інформації про господарську діяльність кожного економічного суб'єкта, що підвищує роль і значення бухгалтерського обліку. «Стрімкий розвиток трансформаційних процесів обумовлює необхідність перегляду підходів до облікового забезпечення системи управління підприємствами з метою підвищення ефективності використання даних для вирішення сучасних проблемних завдань» [2].

На сьогодні бухгалтерський облік не систематизує екологічну (природоохоронну) інформацію, або ж відображає її розрізнено та не досить ефективно для користувача. Саме відсутність повної інформації про екологічну (природоохоронну) діяльність підприємства створює проблеми для користувача, особливо для інвесторів, які не зможуть оцінити в повній мірі економічну та екологічну ефективність фінансування та прибутковості своїх проектів.

Обліку повинні підлягати наявність і рух складових природно-ресурсного потенціалу, операцій з оренди природно-ресурсного потенціалу, операцій з охорони складових природно-ресурсного потенціалу [3, с. 19]. Що забезпечить охорону і відновлення від забруднення природно-ресурсного потенціалу.

На рівні підприємств облік природоохоронної діяльності може бути використаний у контексті методик управлінського обліку, фінансового обліку з метою подання зовнішньої звітності, а також аналізу фізичних витрат сировини з методу «витрати – випуск» [5].

Для цього потрібно вирішити питання, щодо формування облікової інформації в облікових регістрах та відображення її у фінансовій звітності. Така інформація надасть можливість отримати користувачам інформацію про екологічну діяльність підприємства, оцінити вплив на загальний фінансовий стан суб'єкта господарювання, визначити ефективність інвестицій.

Врахування екологічних аспектів діяльності підприємства і відображення їх у звітності забезпечить користувачів інформацією, необхідною для прийняття оптимальних управлінських рішень, дасть змогу повною мірою врахувати ризики та реалізувати шанси екологічно свідомого управління підприємством.

Список використаних джерел:

1. Нагірна В.П. Можливі загрози сільському господарству України з позицій екобезпеки / Нагірна В.П., Савчук І.Г. // Економіка України.-2014.-№2. -С.71-83.
2. Фоміна О. Облік в управлінні підприємством /О. Фоміна // Вісник КНТЕУ - 2010. - № 2. - С. 113-120.
3. Замула І.В. Бухгалтерський облік екологічної діяльності: теорія та методологія: автореф. дис. на здобуття наук. ступеня доктора екон. наук: спец. 08.00.09 – бухгалтерський облік, аналіз та аудит (за видами економічної діяльності) / І.В. Замула. – Житомир. – 2010. – 37 с.
4. Жук В.М. Екологічні аспекти бухгалтерського обліку в агропромисловому виробництві / В.М. Жук // Агроекологічний журнал. - 2012. - № 2. - С. 18-23.
5. Голуб Н.О. Облік поточних витрат на поліпшення земель сільськогосподарського призначення / Н.О. Голуб // Збірник наукових праць Таврійського державного агротехнологічного університету (економічні науки) – 2011. - № 1 (13). - С. 117-123.

УДК 331.25

О.М. ДЕМЧУК, к.е.н.,
доцент кафедри обліку і оподаткування,
Таврійський державний агротехнологічний університет

ЩО НЕОБХІДНО ЗНАТИ РОБОТОДАВЦЮ ПРО ПОРЯДОК ТА ОСОБЛИВОСТІ ПРИЗНАЧЕННЯ ПЕНСІЙ

Роботодавці все частіше замислюються над важливістю питання виходу працівників на пенсію, в свою чергу для працівника дуже важливим є сума заробітної плати, так як вона прямим чином впливає на розміри пенсії. Для визначення основних аспектів та особливостей призначення пенсій розглянемо Закон України «Про загальнообов'язкове державне пенсійне страхування».